

Timișoara altfel

De Getta Neumann

Orașul de odinioară, cu numele de alint "mica Vienă", care până și în vremuri comuniste își păstra un farmec molcom de mic-burghez cu tabieturi, nu mai este. Pentru mine, Timișoara plesnește de tinerețe, mustește de idei, se învâрте într-o horă continuă și nu-și are seamă în lumea întreagă.

Pe Corso, lumea se întâlnește la "pești" (în tinerețea mea era "fântâna cu pești"), se înfundă în pernele pestrițe ale canapelelor de pe terase, linge o înghețată, (delicioasă este cea italiană, din cofetăria la stânga de unde era Violeta, dispărută pe vecie, parcă nici nu ar fi existat vreodată), bea un "fresh" (neologism sau poate o născocire timișoreană?), adică un suc proaspăt de fructe, își plimbă copiii și cățelii.

Afișele din fața Operei te pun în fața unor alegeri dificile: în fiecare seară sunt spectacole la Operă, la teatrul român, maghiar și german. La acestea se adaugă concertele la Capitol, în diferite alte săli, în biserici. Tot la câteva zile începe un alt festival.

Pe scena din fața Operei, timp de trei zile se produc copii, cântăreți și grupuri de pop și rock, spectacol difuzat pe două ecrane uriașe, organizat la cel mai înalt nivel tehnic, iar seara, pe Mărășești, serbarea de stradă oferă și un spectacol "în flăcări". În același sfârșit de săptămână, la Muzeul Satului Bănățean din Pădurea Verde participă mai mult de 10.000 de spectatori la concerte susținute de 100 de artiști de gen punk, reggae, muzică electronică, etc. Duminica următoare, în același loc, ca în fiecare an, decurge Festivalul Etniilor, cu program folcloric și paradă de porturi naționale. La sfârșit de mai are loc și Festivalul Euroregional de Teatru cu spectacole din Croația, Muntenegru, Ungaria, Serbia, Slovenia și

România. Și câte și mai câte...

Dinspre Operă, lumea se perindă sub umbreluțele vesele din Alba Iulia și se

Împrăstie pe Piața Libertății, poreclită prompt de zeflemişti "Piața Roșie". Piața pare acum imensă și, suprapusă imaginii părculețului dispărut, stearpă, cu toate că pietrele gri și roz se arcuiesc armonios, iar primăria, după cum mi s-a spus, s-a căit și va planta 40 de copăcei. Lampadarele metalice, înalte, subțiri, cu reflectoare, ar fi potrivite, fără drept de apel, într-un penitenciar sau, eventual, un stadion de fotbal.

Pe străduțele din "orașul vechi", o noțiune străină pentru mine în copilăria mea, azi, o realitate în devenire, pășești cu grijă printre gropi și pietre, saci și țevi, ocolești mormane de nisip. Față de acum câteva luni, se întind pe alocuri mici insule de ciment, iar localurile se încumetă să instaleze mese și scaune pe strada pietonală și să ademenească clienții. În mijlocul unui peisaj dezolant, unii savurează un moment de recreație, o cafea, un fresh, sau o salată. Nimic nu perturbă disponibilitatea timișorenilor de a se desfăta.

Piața Unirii renaște. Încet, foarte încet, devine accesibilă, în timp ce, fără zor, câțiva cioplitori de piatră robotesc, excavatoarele transportă materialul dintr-un loc în altul. La Muzeul de Artă Timișoara, după gravuri de Rembrandt iarna trecută, a urmat o expoziție flamboaiantă *L'Air du Cirque* cu litografiile de Toulouse-Lautrec, Picasso, Chagall, iar în 14 iunie se deschide expoziția de gravuri de Salvador Dali.

În lumina aurită în amurg, se adună spectatorii – nu lipsesc rochițele negre elegante, pantofii cu toc înalt – se adună în fața Domului Romano-Catolic, așteptând să se deschidă porțile. Se joacă *Iov*, povestea biblică în

transpunerea în versuri a poetului Șerban Foarță. Interiorul bisericii baroce este un decor ideal pentru drama celui care își păstrează credința și caracterul desăvârșit, cu toate că Dumnezeu îl pune la încercare, nimicind tot ce are, luând viața celor care îi sunt dragi. Actorii se desfășoară în toate colțurile bisericii, astfel că spectatorii sunt incluși în acest mister medieval, pe un fond muzical de Bach, în care Iov, smerit, pune întrebări, dar nu se revoltă. În această interpretare, accentul nu cade pe confruntarea cu marea problemă a monoteismului de a explica compatibilitatea răului cu existența unui singur Dumnezeu bun. În versiunea textului superb al lui Șerban Foarță și în concepția regizorului, suferința impusă de Dumnezeu este acceptată, ea este preluată simbolic de sacrificiul lui Isus. Reprezentația este de un dramatism zguduitor, mizanscena inspirată, actorii joacă cu dăruire. Am rămas cu o singură nedumerire: drama (actorii poartă costume de epocă) este "localizată în secolul XVIII a primilor coloniști germani din Banat, drama lui Iov se racordează la drama unei minorități greu încercate de suferințele istoriei" (Program). Desigur, apanajul suferinței și al oprimirii nu ne aparține nouă, evreilor, dar nu știu că minoritatea germană să fi fost atât de oropsită. Se referă poate la ciumă? Flagelul ciumei nu făcea deosebire între om și om.

Dar să nu deviez de la teza mea că poți să o ții într-un chef la Timișoara, chef cultural, muzical, culinar. Nu departe de Dom, în mici restaurante și cofetării, găsești sandvișuri proaspăt preparate, plăcinte cu brânză și mere, beigli cu mac și nucă, piure de castane și croissants și tarte au citron (La Bohème). Sau bei un capuccino și te lăfăi într-un fotoliu într-una din cafenelele de la Bastion.

Despre ce și unde se mănâncă la Timișoara, un subiect pasionant, vă voi povesti, pe baza modestei mele experiențe, data viitoare.